

DE PROJECTIE

Het is gezellig om met zijn tweeën te fietsen. De Dood is een bijzonder gezelschap voor René. Hij heeft onverwacht zeer menselijke trekken: eten, drinken, een plasje doen tegen een boom.

‘Ik had nooit verwacht om u te ontmoeten en dat u een plasje zou doen tegen een boom. Dat u zo menselijk zou zijn.’

De Dood glimlacht.

‘Wie ben ik? Dat heb ik me zelf vaak genoeg afgevraagd. Ben ik angstaanjagend? Ben ik een aangekleed skelet? Ben ik een halfverteerde zombie die het, slijmspreidend en bloeddorstig, vooral op vruchtbare vrouwen heeft voorzien? Ben ik een bedaagde grijze, wijze heer die overledenen troostrijk ontvangt en hen verenigt met eerder overleden geliefden? Ik kan wel uren zo doorgaan. Ben ik een lichtbron aan het eind van een tunnel die afgekoelde stervenden wat verwarming biedt? Je kan een boek vullen met doodsbeelden.’

‘En bent u er zelf een beetje uit?’

‘Jazeker.’

‘Vertel.’

‘Ik ben een projectie. Ik ben de verpersoonlijking van wat mensen van mij denken.’

Daar moet René even over nadenken. Ze rijden de Graswegpont in Amsterdam-Noord op.

‘Dus u bent wat ik denk dat u bent?’

‘Precies, ik ben wat jij denkt dat ik ben.’

‘Ja, maar ik dacht altijd...’

‘Dat dacht je, maar nu denk je. Of liever, je ontdekt wat je eigenlijk denkt door het allemaal op te schrijven.’

‘Dus eigenlijk denk ik, zegt u, dat u er zo uit ziet zoals ik denk dat u er nu uitziet?’

‘Precies, hier en nu. Ergens anders, op een ander moment kan dat

gerust allemaal anders zijn. Maar ik moet zeggen dat het mij prima bevalt zoals het hier en nu is. Ik maak niet alle dagen een fietstocht, met een goed gesprek.'

Er valt veel te denken voor René. Zwijgend rijden ze verder. De ene keer neemt René de kop, de andere keer de Dood.

'In mijn leven is er één iemand die voor mij de Dood representeert.'

'En dat is?'

'Mijn vader. Die overleed toen ik 25 jaar was. Hij heeft al ruim 32 jaar de rol van "de overledene" in mijn leven.'

'Dus ik ben je vader.'

Herrijst zijn vader hier uit de dood? Keert zijn vader per fiets terug uit de dood? Rijdt hij hier naast zijn vader? Ja, zijn vader is altijd de representatie van de dode in zijn leven geweest, maar is hij ook de representatie van de Dood zelf?

Dat vindt hij wel wat morbide.

Het gesprek valt even stil, maar zijn gedachten razen.

Zit ik hier op die fiets een potje te hallucineren? vraagt René zich af.

Moet hij zijn vader vergeven? Hemel, ja, die man voelt zich schuldig. René heeft helemaal nooit bedacht dat zijn vader bij hem in de schuld zou kunnen staan, laat staan dat hij hem vervolgens dan zou moeten vergeven.

Zou hij zelf ook eens aan iemand moeten vragen of diegenen hem zou willen vergeven? Dat lijkt hem heel bijzonder. Hij is zich niet bewust van een daad die dat nodig maakt. Stel je voor dat zijn dochter ooit een reis maakt en hij reist, inmiddels overleden, met haar mee, zou hij haar dan ook om vergeving moeten vragen?

‘Is dat gepieker zinvol?’ roept er iemand achter hem. Hij draait zich om maar ziet niemand die dat geroepen zou kunnen hebben.

Hij gaat naar buiten. Misschien is er nog wat te tekenen in St. Quentin.

LA CUISINE FRANÇAISE

Venzou, maandag 13 april 2015

Vandaag slaapt hij in een chambre d'hôtes. Het is een mooi plaatje, een watermolen. Met veel bombarie draait de schoep.

Hij kan zich voorstellen dat je, als je hier woont, van het geluid gaat houden.

Nadat hij in zijn kamer geïnstalleerd is, loopt hij hinkepink met zijn zere achillespees en spierpijn in de rest van zijn benen naar het dorp om iets te eten. 'Just à coté de l'église,' heeft Francine, de oma van de familie, gezegd.

Het is een droefgeestig geheel met de naam 'Pizzas à emporter'.

Drie twintigers runnen de tent. Geen hoop, beloftes of intelligentie,

de fatale vrouw uit zijn angstvisioen van gisteren zal hij hier niet tegenkomen.

De vrouw van de pizzeria straalt van ongeluk. Slecht gekleed, wallen onder de ogen, bleek en zeker niet in de klant geïnteresseerd.

Het leven valt haar vies tegen, die indruk wekt ze.

De 'salade mixte' bestaat uit oude blaadjes ijsbergsla met wat plakjes tomaat. Hij krijgt er een plastic scheurzakje mosterdsaus in familieformaat bij. Bij het openmaken spuit de inhoud over zijn trui.

Het is smoorheet in het bedoeninkje want de oven staat er ook. (Er is tenminste een oven, in tegenstelling tot de eerdere pizzeria.)

Gelukkig staat de deur open, dat geeft nog wat frisse lucht.

Haar vriend, althans René vermoedt dat hij dat is, ziet er nauwelijks beter uit dan zij. Hij is van het type geelheid met donker haar, te dikke wenkbrauwen, kalend op de kruin en grijsgroene ogen. René valt niet op mannen, maar hij meent met recht te mogen zeggen dat deze jongen niet aantrekkelijk is.

'Heeft u er een biertje bij?'

'Nee, geen alcoholvergunning.'

'Iets anders?'

'Kijk maar in de koelvitrine.'

Blikje cola zus en blikje cola zo en zowaar een blikje jus d'orange.

'Voulez-vous un goblet?'

'Oui, s'il vous plait.'

Hij krijgt weer een plastic koffiebekertje.

'Tagliatelle Boblognaise, graag. Grappige naam voor een gerecht. Heet u soms Bob? Er staat Boblognaise.'

'Non, je m'appelle Sylvain.'

Dit is loket twee van de afdeling hongerbesteding van de cuisine Française.

Teruglopend naar de chambres d'hôtes moet René ontzettend poepen.

Hij haalt het net.

MAG IK BIJ JOU?

Melle, 's nachts

René ligt zijn boek te lezen in bed. Het is later geworden dan hij zich had voorgenomen.

Er wordt op de kamerdeur geklopt. Het is Katja, in haar pyjama.

'Hi, Katja, wat is er?'

'Mag ik even binnenkomen?'

'Natuurlijk.'

René voelt zich wat gegeneerd in zijn hemd en onderbroek.

'Ik had het zo koud.'

'O.' Hij weet even niet wat te zeggen. Hij heeft het raam net opengedaan voor wat frisse lucht.

'Mag ik bij jou? Wil je gewoon tegen me aanliggen en me dan vasthouden?'

'Ik... eh, maar... eh...'

'Gewoon eventjes...'

Ze kruipt tussen de lakens, aan Rebecca haar kant.

Beduusd staat René erbij, naast het kleine toiletje.

'Kom je d'r in?'

Na een tijdje pas heeft hij de moed om er in te stappen. Hij houdt, hoe moet hij het zeggen, ruim afstand, maar er is geen ontsnappen aan. Binnen de kortste keren kruipt ze met haar kontje tegen hem aan.

Hij kan toch niet als een plank in bed blijven liggen, dus uiteindelijk liggen ze lepeltje lepeltje en heeft hij zijn arm om haar heen geslagen.

'Geen seks in de hemel, hè?' zegt hij.

Ze zucht diep en valt in slaap.

De volgende ochtend, als René wakker wordt, is ze weg.

Hij weet niet zeker of dit echt gebeurd zou kunnen zijn.

LOZEN, LOSLATEN

Zondag 26 april, St. Jean

René ligt op bed te lezen en te niksen. Het is zijn rustdag in St. Jean. Er komen twee Amerikaanse vrouwen de slaapzaal binnen, begin zestigers schat hij.

Ze maken kennis, wisselen wat uit en dan beginnen de dames hun rugzakken na te vlooiën. Die was onderweg van de bus naar de refuge wel erg zwaar. Wat kan er uit?

Reserveschoenen, wandelsandalen, een oplader met bijbehorende batterijen, zakken met noten voor onverwachte honger.

René bemoeit zich er niet mee, maar inwendig giert hij van de lach. Iedereen moet blijikbaar door deze fase heen.

Een groot fototoestel, een glazen pot met dagcrème ('I paid too much for it to leave it behind'), zouttabletten, een extra drinkfles en als hoogtepunt: een slot om je rugzak mee vast te maken aan je bed...

Uiteindelijk ligt de schrale oogst van de dump poging op de schoorsteenmantel: 400 gram schat René het bij elkaar.

René heeft zijn ouders al een tijd niet gezien. Het is alsof de drukte van de mensen, de vele indrukken het hem bemoeilijken om ze voor zijn geestes oog op te roepen. Hij doet een poging en sluit zijn ogen.

Hij ziet ze zitten in het restaurant waar hij vanmiddag heeft gegeten, ergens achteraan bij het raam. Het is net alsof ze met zijn tweetjes uit eten zijn. Hij kent dat beeld niet van ze. Ze praten, zijn vader praat druk, neigt zijn hoofd onder het spreken, gesticuleert. René observeert ze.

Als zijn moeder merkt dat hij naar ze kijkt, knipoogt ze naar hem. Even later gaat ze naar het toilet en loopt langs.

'Het gaat goed, hè?'

Hij wil haar aanspreken, maar ze loopt door.

DE COVER

Dinsdag 28 april

Het huis van zijn moeder moest na haar overlijden leeggemaakt worden en aangezien René het dichtst in de buurt woont is er veel klein spul bij hem op zolder beland. De foto's van zijn moeder bijvoorbeeld.

Achter de deur van de buffetkast in de woonkeuken heeft hij er een paar geklemd tussen het houtwerk en het glas.

Het zijn twee trouwfoto's: statig poseren zijn vader en moeder op de ene foto en Ome Jan en tante Hinke op de andere. Op de achtergrond staat een vaag decortje. Zo ging dat begin jaren vijftig bij Dorsman in Edam.

Er zit nog een derde foto achter het glas: het is de verlovingfoto van Nico en Aukje, zijn vader en moeder. De foto is veel vrijer en lossere dan de trouwfoto. Ze dragen de kleding van hun eigen keuze. Zijn moeder heeft een spontane lach, mijn vader kijkt serieus. Ze zijn op de foto jonger dan René's kinderen nu en toch zijn het zijn vader en moeder. Onvoorstelbaar haast!

Als er ooit een voorkant voor zijn reisboek moet komen dan wil hij deze foto erop. Misschien ook wel een heldhaftige fietser, een brug of een kathedraal, maar zeker ook deze foto.

Zijn vader en moeder en de belofte, de hoop, de verwachting die deze foto uitstraalt, daaruit is hij verwekt en geboren. Die foto symboliseert de basis waarop hij fietst, hoe slap de grond ook is.

Die foto is nog niet bezoedeld met adders onder het gras, lijken uit de kast, verborgen gebreken, ochtendhumeuren, neuroses, slechte adem en vieze sokken.

Naast het grasveld waar hij zit ruisen de populieren.

Als je de kurk trekt uit de fles van het verleden vliegen de geuren, beelden en geluiden je om de oren.

Hij is groot geworden onder een Italiaanse populier. Die stond naast het paadje naar de voordeur. Hij sliep met zijn twee broers op zolder. Het dak was niet geïsoleerd, dat bestond toen nog niet; planken, pannen en dan de populier.

Dat ruisen hoorde er voor hem als kind helemaal bij. En telkens als hij een populier hoort, komt dat veilige gevoel weer over hem. Veilig onder de dekens tegen de rug van zijn grote broer, zijn moeder beneden in de huiskamer naast de kolenkachel en zijn vader naar een vergadering. Alles op zijn plek.

Daarom wil hij onder een populier begraven worden.